

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., v právní věci

žalobce: **N. D. T.**
bytem S., P.

zastoupený advokátem Mgr. Ing. Duy Le Duc
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1643/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2017, č. j. MV-146583-4/SO-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 23.8.2016, č.j. OAM-33289-24/DP-2015 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“). Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem podnikání – OSVČ podaná podle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

2. Žalobce nejprve obecně uvedl, že žalovaná porušila zásadním způsobem své povinnosti odvolacího orgánu, její rozhodnutí odporuje požadavkům obsaženým v ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též jen „s. ř.“) a zároveň je v rozporu s požadavky na činnost odvolacího orgánu, zejména ust. § 89 odst. 2 s. ř. Žalobce je přesvědčen, že v tomto smyslu pak žalovaná rovněž opomenula zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje ust. § 3 s. ř.
3. Dále žalobce namítl, že napadené rozhodnutí, stejně tak jako rozhodnutí správního orgánu I. stupně, je v rozporu s ust. § 174 zákona o pobytu cizinců a při vydání těchto rozhodnutí byla správními orgány zásadním způsobem porušena ust. § 2 odst. 3, 4 s. ř.
4. Žalobce následně namítl nedostatečné vypořádání vyjádření a důkazů v rámci správního řízení, tedy skutečnosti, že se nedostavil k pohovoru, který se měl konat za účelem zjištění skutečností podstatných pro rozhodnutí ve věci. Žalobce nezpochybňoval možnost nalézacího správního orgánu zamítnout žádost v případě, že se účastník řízení nedostaví k provedení tohoto procesního kroku, avšak postup správního orgánu v tomto směru nemůže být neodůvodněný.
5. Žalobce uvedl, že při provádění důkazu výsledkem účastníka řízení je nutné dodržovat dikci ust. § 59 s. ř. V tomto ohledu pak namítl, že správnímu orgánu vždy zaslal omluvu bezprostředně poté, co se o konání výsledku dozvěděl. Již v podaném odvolání namítal, že nebylo jeho chybou, že se nedostavil k provedení výsledku, z něhož se vždy řádně omluvil. Předvolání k výsledku mu bylo doručeno fikcí dne 16. 5. 2016, kdy žalobce nebyl na území České republiky. Druhé předvolání ze dne 24. 5. 2016 pak bylo dle úředního záznamu doručeno až poté, co se měl výslech konat. Žalobce uvedl důvod opožděného přebrání zásilky a požádal o stanovení nového termínu výsledku, čemuž však nebylo vyhověno. Ve svém vyjádření ze dne 23. 8. 2016 uvedl, že během řízení nebyl na území ČR z toho důvodu, že se ve Vietnamu staral o nemocného otce.
6. Žalobce má za to, že správní orgán mu přičítal k tíži, že nezjistil skutečný stav věci. Správní orgán uvedl, že nemohl ověřit údaje obsažené v žádosti v souladu s ust. § 3 s. ř. s ohledem na fakt, že nebyl proveden důkaz výsledkem účastníka řízení. Žalobce je přesvědčen, že takový postup byl v rozporu s požadavky na činnost správních orgánů. Pokud správní orgán považoval provedení výsledku za stěžejní důkaz pro rozhodnutí ve věci, nebylo možné postupovat tak, že následně rozhodl bez provedení tohoto důkazu, aniž by tento postup jakkoliv zdůvodnil, respektive rozhodl v neprospěch žalobce právě s ohledem na neprovedení tohoto důkazu. Této své povinnosti se správní orgán nemohl zbavit poukazem na skutečnost, že nebyl proveden pro překážku na straně účastníka řízení. Žalobce se nijak nebránil provedení důkazu svým výsledkem ani provedení tohoto důkazu jinak nehatil. Rovněž tak nedošlo k tomu, že by se výsledku bez náležité omluvy nezúčastnil. Správní orgán tuto námitku vyvracel způsobem, který zakládá pochybnosti o respektu k základním zásadám činnosti správních orgánů.
7. Žalobce se taktéž domníval, že se správní orgány obou stupňů nedostatečně vypořádaly s přiměřeností rozhodnutí. Správní orgány neprovedly prakticky žádné zjištění za účelem

zjištění skutečného stavu věci ve vztahu právě k přiměřenosti rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že v důsledku vydání napadeného rozhodnutí byl fakticky ukončen pobyt žalobce na území České republiky a přiměřenost zamítavého rozhodnutí byla jedním ze zásadních kritérií, bylo nutno učinit náležité posouzení přiměřenosti takového rozhodnutí. Správní orgán však vyšel pouze z údajů uvedených žalobcem v žádosti o prodloužení povolení k pobytu.

8. Pokud žalovaná uvedla, že žalobce měl své vazby na území správnímu orgánu řádně doložit, žalobce neměl vůbec možnost se k této otázce vyjádřit, když nebyl proveden ani jeho výsledek, který právě obvykle slouží k ověření těchto vazeb na území. Je evidentní, že v takovém případě nemohl správní orgán řádně zjistit relevantní okolnosti, neboť nebyl proveden žádný důkaz za účelem zjištění podstatných skutečností. Navíc otázka přiměřenosti správního rozhodnutí v pobytové otázce není vázána toliko na pobyt rodinných příslušníků žalobce na území ČR, což je jediná věc, kterou správní orgán v tomto ohledu v napadeném rozhodnutí zmínil. Správní orgán je však povinen vážit kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců, což neučinil.
9. Žalovaná navrhl, aby žaloba byla zamítnuta a v podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. Uvedla, že ze spisového materiálu nevyplývají žádné nové skutečnosti uváděné žalobcem. Zákon o pobytu cizinců má vlastní speciální úpravu týkající se výsledku účastníka řízení, a to v ust. § 169 odst. 2 a § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a podle nich bylo ze strany správního orgánu prvního stupně postupováno. Ohledně předloženého potvrzení z nemocnice v zemi původu o hospitalizaci otce žalobce žalovaná uvedla, že toto potvrzení si mohl žalobce zajistit dříve a předložit jej již před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Za situace, kdy se žalobce bez řádné omluvy nedostavil k výsledku, správní orgán prvního stupně správně v souladu s ustanovením § 51 odst. 3 s. ř. nepřistoupil ke stanovení dalšího termínu výsledku a vydal rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce.
10. Žalobce měl dle žalované v průběhu správního řízení, např. při vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí, uvést tvrzení týkající se negativního dopadu rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života, popř. k tomu navrhnout provedení důkazů, což však neučinil. Pasivitu žalobce v této věci nelze klást k tíži správnímu orgánu.
11. Z obsahu správního spisu vyplývají následující, pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:
12. Žalobce podal dne 24. 9. 2015 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ. Ve stejný den vyzval správní orgán prvního stupně žalobce k odstranění vad žádosti, přičemž mu k tomu usnesením stanovil lhůtu 20 dnů od doručení usnesení, a za tímto účelem řízení přerušil.
13. Z kopie cestovního dokladu č. N1614715 pořízené dne 24. 9. 2015 vyplývá, že žalobce realizoval následující odjezdy a příjezdy na území ČR: odlet z Paříže, Francie, dne 14. 1. 2014, dne 15. 1. 2014 přílet do Vietnamu, odlet z Vietnamu dne 9. 6. 2014; odlet z ČR dne 23. 10. 2014, dne 24. 10. 2014 přílet do Vietnamu, odlet z Vietnamu dne 15. 4. 2015; odlet z ČR dne 21. 5. 2015, dne 22. 5. 2015 přílet do Vietnamu, odlet z Vietnamu dne 22. 9. 2015.

14. Dne 5. 10. 2015 žalobce doručil požadované doklady a dne 13. 11. 2015 byl správním orgánem prvního stupně vyrozuměn o pokračování v řízení.
15. Podle zprávy o pobytové kontrole ze dne 24. 11. 2015, ve spisovém materiálu vedené pod č. j. OAM-33289-17-DP-2015, bylo zjištěno od manželky žalobce, že žalobce dne 19. 11. 2015 odjel do Vietnamu a vrátí se dne 13. 2. 2016.
16. Dne 3. 5. 2016 správní orgán prvního stupně žalobce předvolal k výsledku, a to na den 26. 5. 2016 v 8:30 hod. Toto předvolání bylo vypraveno dne 3. 5. 2016 na adresu žalobce, kterou uvedl v žádosti. Žalobce nebyl na doručovací adrese zastižen, přičemž byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení. Dne 4. 5. 2016 byla zásilka připravena k vyzvednutí na příslušné pobočce České pošty. Vzhledem k tomu, že si žalobce ve lhůtě předvolání nevyzvedl, bylo dne 17. 5. 2016 vráceno správnímu orgánu prvního stupně. Dne 23. 5. 2016 správní orgán prvního stupně veřejnou vyhláškou oznámil možnost převzít písemnost. Ta byla vyvěšena na úřední desce (včetně elektronické) dne 25. 5. 2016 a svěřena dne 9. 6. 2016. Dne 24. 5. 2016 správní orgán opětovně vypravil předvolání k výsledku na den 26. 5. 2016, kdy žalobce opět nebyl na doručovací adrese zastižen, avšak dne 26. 5. 2016 si předvolání vyzvedl. Téhož dne (26. 5. 2016) se pak žalobce dostavil ke správnímu orgánu prvního stupně, kde uvedl, že si předvolání vyzvedl až dne 26. 5. 2016 kolem 10 hodiny, tedy až poté, co se měl výslech uskutečnit.
17. Dne 27. 6. 2016 byl žalobce vyzván k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, a to ve lhůtě do 5 dnů ode dne doručení výzvy, která byla žalobci dne 15. 7. 2016 vložena do schránky, jelikož si ji ve stanovené lhůtě nevyzvedl poté, co mu byla neúspěšně doručována do vlastních rukou.
18. Dne 17. 8. 2016 zaslal žalobce správnímu orgánu prvního stupně omluvný dopis, doručený dne 23. 8. 2016, ve kterém uvedl, že se na výslech nemohl dostavit z toho důvodu, že byl ve Vietnamu, kde má nemocného otce. Ten je po mrtvici a může kdykoliv zemřít. Žalobce uvedl, že jeho otec je již starý, nemocný, oslabený a potřebuje neustálou péči, a proto musel odjet domů a alespoň na chvíli se o něj starat. Žalobce dále uvedl, že je již připraven zúčastnit se výsledku.
19. Následně vydal správní orgán rozhodnutí, kterým žádost žalobce na prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu zamítl, a to podle § 44a odst. 3 ve spojení s ust. § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na ust. § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť se žalobce na požádání správního orgánu nedostavil k pohovoru. K odvolání žalobce pak bylo vydáno napadené rozhodnutí.
20. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí [§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.].
21. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podává ministerstvu. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.

22. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*
23. Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza.*
24. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že správní orgán měl v případě provádění důkazu výsledkem žalobce použít ustanovení správního řádu týkající se institutu výsledku svědka určená k zajištění účelu a průběhu řízení. Žalobce uvedl, že nebylo jeho chybou, že se nedostavil k výsledku, a to z důvodu pobytu v zahraničí a pozdního převzetí předvolání, přičemž se z výsledku omluvil. K tomu navrhl provést listinný důkaz, a to potvrzení z nemocnice ve Vietnamu o hospitalizaci otce.
25. Zákon o pobytu cizinců neobsahuje samostatnou zvláštní úpravu doručování, jako je tomu např. v případě zákona o azylu. Při řízení podle zákona o pobytu cizinců se až na výluky obsažené v § 168 a násl. tohoto zákona postupuje podle správního řádu. Podle § 24 odst. 1 s. ř. *jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.*
26. Ze správního spisu vyplývá, že správnímu orgánu prvního stupně vznikly pochybnosti, zda žalobce plnil účel povoleného pobytu na území (viz zejména četné cesty a opakovaný několikaměsíční pobyt v zemi původu žalobce). Za účelem zjištění skutečného stavu věci, zejména s cílem zjistit, zda se žalobce nedopustil či nedopouští obcházení zákona v řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, předvolal správní orgán prvního stupně žalobce k výsledku na den 26. 5. 2016 v 8:30 hodin.
27. Předvolání ze dne 3. 5. 2016 bylo žalobci poprvé téhož dne zasláno do vlastních rukou prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na aktuální adresu jeho pobytu uvedenou v žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Z dodejky založené ve správním spise vyplývá, že adresát (žalobce) nebyl při doručování zásilky zastižen, proto byla zásilka připravena k vyzvednutí dne 4. 5. 2016. Žalobce byl o uložení zásilky vyrozuměn a bylo mu zanecháno poučení. V úložní době si zásilku nevyzvedl, proto byla zásilka dne 17. 5. 2016 vrácena správnímu orgánu prvního stupně. Za této situace nastaly účinky doručení dne 16. 5. 2016 marným uplynutím úložní lhůty na základě právní fikce dle § 24 odst. 1 správního řádu, a to i pro případ, že se adresát o uložení zásilky nedozvěděl. Doručení zásilky bylo provedeno v souladu s ust. § 23 ve spojení s § 24 odst. 1 správního řádu. Za popsaného skutkového stavu je třeba mít za to, že žalobci v důsledku fikce doručení zásilka doručena byla, a že účinky doručení nastaly.
28. Nad rámec svých povinností se pak správní orgán prvního stupně pokusil předvolání k výsledku žalobci doručit opětovně, toto předvolání si však žalobce vyzvedl až dne 26. 5. 2016, tedy v den výsledku, a dle jeho tvrzení až poté, co se měl výsledek uskutečnit (viz osobní písemné zdůvodnění žalobcovy neúčasti ze dne 26. 5. 2016). Na tomto místě je také nutné konstatovat, že správní orgán prvního stupně žalobce předvolal pouze k jednomu výsledku (dne 16. 5. 2016) a žádný další termín výsledků nestanovil, ačkoliv žalobce v žalobě uvádí, že se omlouval z vícero výsledků.

29. Z výše uvedeného tak lze mít za to, že předvolání k výsledku na den 26. 5. 2016 bylo žalobci doručeno fikcí podle § 23 odst. 4 s. ř. a § 24 odst. 1 s. ř., a to dne 16. 5. 2016. Na žádný jiný termín, ačkoliv tvrdí opak, žalobce předvolán nebyl.
30. Správní orgán prvního stupně i žalovaná měli jako podklad pro rozhodnutí pouze žádost žalobce; žádný výsledek po podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu s žalobcem proveden nebyl, a to z důvodu nesoučinnosti žalobce. Informace obsažené v žádosti přitom samy o sobě nejsou dostatečným podkladem pro řádné posouzení naplnění důvodů pro udělení povolení (prodloužení jeho platnosti). Z tohoto důvodu byl správní orgán prvního stupně oprávněn předvolat žalobce k pohovoru či k výsledku a potřebné údaje ověřit. Bez toho, aby bylo možné ověřit pravdivost uváděných informací, a bez toho, aby správní orgán získal dostatečné přesvědčení o tom, že žalobce žádné podstatné skutečnosti nezamlčel, nebylo možné o žádosti rozhodnout.
31. Podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.*
32. K obsahu pojmu „*pohovor*“ soud odkazuje na judikaturu správních soudů, podle níž pojmy „pohovor“ a „výsledek“ sice nejsou synonyma, je však nutné na tyto pojmy nahlížet z materiálního hlediska, tedy z hlediska jejich obsahu a účelu pro správní řízení, nikoli vycházet pouze z formální terminologie zákona. V obou případech se jedná o způsob, jakým správní orgán získává informace o žadateli, které nevyplývají z obsahu žádosti či příložených listin, nebo kdy je třeba tyto informace od žadatele opětovně ověřit. Oba termíny tak mají pro účely zákona o pobytu cizinců tentýž význam (viz rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2019, č. j. 30 A 7/2017-41, ze dne 18. 1. 2017, č. j. 62 A 27/2015-36, Městského soudu v Praze ze dne 29. 12. 2011, č. j. 11 A 252/2010-41, či Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2016, č. j. 48 A 36/2014-36, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Nedostavení se k výsledku ve smyslu § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců v rámci řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu má tak stejné následky jako nedostavení se k pohovoru ve smyslu § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců (srov. také rozsudek Krajský soud v Brně ze dne 29. 3. 2018, č. j. 30 A 158/2016-52).
33. Byl-li tedy žalobce předvolán k výsledku na den 26. 5. 2016, avšak k tomuto výsledku se nedostavil, aniž by prvostupňovému orgánu (případně žalované) sdělil závažné důvody, které by mu v tom bránily, správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zamítl.
34. Jak bylo již uvedeno výše, zákon o pobytu cizinců je předpisem speciálním vůči obecné úpravě obsažené ve správním řádu. Neobsahuje-li tedy zákon o pobytu cizinců zvláštní úpravu ohledně předvolání k výsledku, je nutné aplikovat správní řád jako obecnou právní úpravu. Z ust. § 59 s. ř. pro žadatele vyplývá povinnost dostavit se včas na určené místo

(tedy i v rámci výsledku podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Pokud tak nemůže žadatel ze závažných důvodů učinit, je povinen se bezodkladně omluvit, a to s uvedením důvodů. Jestliže se žadatel uvedeným způsobem omluví, je třeba takovou omluvu považovat za náležitou a kupříkladu nebude možné žadatele předvést (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2016, č. j. 48 A 36/2014-36).

35. Žalobce sice již dne 26. 5. 2016 písemně uvedl, že předvolání k výsledku se do jeho faktické dispozice dostalo až dne 26. 5. 2016 poté, co se měl výslech uskutečnit, nicméně o důvodech, proč se tak stalo, ničeho neuvedl. Až dne 17. 8. 2016 (tedy téměř po třech měsících od doby, kdy se výslech žalobce měl konat) žalobce v omluvném dopise uvedl, že musel z důvodu vážné nemoci otce odjet do země svého původu, kde se o něj musel starat. Takové odůvodnění je však nutno považovat za nedostatečné a opožděné.
36. Podle § 59 s. ř. je totiž předvolaný povinen *dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.*
37. Výklad neurčitěho právního pojmu „bezodkladně“ v minulosti učinil již Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66 sice tento pojem vykládal v souvislosti se zákonem o přestupcích, nicméně závěry, které učinil, lze vztáhnout i na aktuálně řešenou věc. V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud judikoval, že „nelze dovodit, že se účastník řízení musí vždy omluvit předem, a to ještě před očekávanou událostí. To vždy závisí na okolnostech, za nichž došlo k pracovní neschopnosti. Obecně proto náležitou omluvou či bezodkladnou omluvou správnímu orgánu může být i omluva učiněná s určitým odstupem času po události, která měla nastat, jež podle konkrétních okolností splňuje znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu.“ Odborná literatura pak k pojmu „bezodkladnosti omluvy“ uvádí, že se jí rozumí „povinnost ji učinit v nejbližším možném termínu, kdy tak předvolaná osoba vzhledem ke svým osobním poměrům a dalším okolnostem může učinit. Za závažný důvod je zpravidla považována například pracovní neschopnost, dlouhodobě plánovaná pracovní cesta či pracovní vytížení“ (JEMELKA, L. a kol., Komentář ke správnímu řádu. Nakladatelství C. H. Beck, 2016, str. 317).
38. Jestliže se tedy žalobce fakticky dozvěděl o konání výsledku, na který byl předvolán, několik hodin poté, co se měl výslech uskutečnit, bylo jeho povinností se z něj (byť dodatečně) omluvit. Žalobce se ovšem pouze dostavil ke správnímu orgánu prvního stupně, kde uvedl, že mu předvolání bylo doručeno až v den konání výsledku. Žalobce neuvedl, z jakého důvodu si nepřevzal předvolání již dříve. Až téměř o tři měsíce později zaslal správnímu orgánu omluvný dopis, ve kterém konstatoval, že v předmětné době pečoval o svého nemocného otce. Toto své tvrzení však nikterak nedoložil, byť jistě mohl disponovat letenkami do Vietnamu, otiskem razítek v pasovém dokladu, případně vystaveným potvrzením ze země původu ohledně zdravotního stavu otce. Žalobce však žádnou listinu prokazující jeho tvrzení správnímu orgánu nepředložil, a to ani dodatečně.
39. Z výše uvedeného tak je nutno učinit závěr, že žalobce se z výsledku, na který byl předvolán, řádně neomluvil, pokud až téměř po třech měsících od doby, kdy se měl výslech konat, uvedl důvody, pro které se výsledku nezúčastnil, avšak tyto důvody ničím nedoložil. Takový postup žalobce není bezodkladnou omluvou ve smyslu ust. § 59 s. ř. Nutno uvést, že pokud žalobce teprve v řízení před správním soudem navrhl provést jako

důkaz „Potvrzení o hospitalizaci otce žalobce“, jedná se o důkaz, k němuž by soud s ohledem na § 75 odst. 1 s.ř.s. nemohl přihlížet.

40. Zároveň soud pro úplnost dodává, že z žádného ustanovení zákona o pobytu cizinců ani z jiného právního předpisu nelze dovodit povinnost správního orgánu předvolávat účastníka řízení opakovaně za situace, kdy se tento účastník bez omluvy k výsledku nedostaví. V případě řízení zahájeného na žádost je naopak právními předpisy předvídáno aktivní vystupování účastníka řízení, který by měl mít na jeho výsledku eminentní zájem. V souzené věci bylo žalobci předvolání k výsledku doručováno na adresu, kterou uvedl ve své žádosti. Správní orgán prvního stupně zároveň projevil vůči žalobci vstřícnost, kdy opakovaně prodlužoval lhůtu žalobci pro doplnění podkladů a předložení požadovaných dokumentů. Žalobce pak i přesto, že si byl vědom vedení řízení o své žádosti, na jehož kladném výsledku měl osobní zájem, vycestoval do země svého původu, aniž by o této skutečnosti správní orgán uvědomil. Negativní důsledky takového jednání žalobce se pak v předmětném řízení projeví tak, jak bylo shora popsáno.
41. Skutečnost, že žalobce nebyl vyslechnut správním orgánem, a nemohl tak být zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v § 2 a § 3 s. ř., nemůže jít s ohledem na shora uvedené k tíži žalované. Přestože řízení bylo zahájeno na žádost žalobce, ten vycestoval do země svého původu na delší dobu, aniž o tom správní orgán uvědomil. Tím způsobil, že mu nebylo možné včas fakticky doručit do vlastních rukou předvolání k výsledku, jehož nutnost žalobce mohl předpokládat [§ 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců]. Pokud by soud přisvědčil konstrukci žalobce, že správní orgán měl a musel žalobce vyslechnout a zjistit všechny rozhodné skutečnosti i přesto, že se žalobce již jednou k výsledku bez omluvy nedostavil, tak by každým dalším eventuálním nedostavením se k výsledku mohlo být řízení bezdůvodně prodlužováno, což nelze připustit.
42. Námitku žalobce stran nesprávně zjištěného skutkového stavu soud tedy neshledal důvodnou, neboť žádost žalobce byla zamítnuta z důvodu, že se na požádání správního orgánu prvního stupně nedostavil k pohovoru. Správní orgány tedy zjišťování skutkového stavu nutně omezily na okolnosti týkající se naplnění skutkové podstaty tohoto jednání (např. zda správní orgán prvního stupně „požádal“ a zda se žalobce skutečně „nedostavil“), tedy zaměřily jej jednak k důvodu zamítnutí žádosti uvedenému v § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a jednak ke splnění podmínky, že důsledky rozhodnutí budou přiměřené z hlediska důvodů zamítnutí žádosti (viz dále). Nad uvedený rámec správní orgán prvního stupně ani žalovaná neměli povinnost skutkový stav zjišťovat. Soud proto nedospěl k závěru, že by v tomto ohledu byl skutkový stav zjištěn nesprávně.
43. Žalobce dále namítal nedostatečné posouzení přiměřenosti rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Povinnost správních orgánů při rozhodování podle § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců posuzovat přiměřenost zejména vzhledem k soukromému a rodinnému životu cizince je mimo jiné vedena snahou naplnit závazky vyplývající z norem mezinárodního práva (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). V této souvislosti zdejší soud připomíná, že z Úmluvy vyplývá povinnost posoudit možný dopad do práva jednotlivce, jestliže ten hájitelným způsobem tvrdí (angl. *has an arguable claim*), že existují důvody se domnívat, že toto právo bude porušeno [srov. rozsudek ESLP ze dne 26. 3. 1987, Leander proti Švédsku, stížnost č. 9248/81, § 77 písm. a)]. Kromě toho mělo

předcházející správní řízení povahu řízení o žádosti, v jehož rámci neplatí tak striktní požadavky pro vyhledávání rozhodných skutečností jako v případě řízení z moci úřední, zejména řízení o správním deliktu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115). Žalobce tak měl v předcházejícím řízení povinnost poskytovat správnímu orgánu potřebnou součinnost při opatrování podkladů pro vydání rozhodnutí (§ 50 odst. 2 správního řádu).

44. Jak shrnul v rozsudku ze dne 22. 6. 2015, č. j. 52 A 54/2015-45, Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, *„nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch cizince, tedy i ty, které by se týkaly nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života cizince (srov. – mutatis mutandis – odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012 – 21). Již vůbec pak není nezbytné, aby se správní orgán výslovně vyjadřoval ke všem kritériím uvedeným v § 174a zákona č. 326/1999 Sb. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 – 34).“* Žalobce tedy měl uvést všechny skutečnosti rozhodné z hlediska posouzení dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života na území ČR a za tímto účelem mohl případně navrhnout důkazy. Učinit tak přitom mohl nejen během výslechu, kterého se vlastní vinou a bez omluvy nezúčastnil, ale taktéž i písemně kdykoliv v průběhu správního řízení; tohoto svého práva však žalobce nevyužil.
45. V napadeném rozhodnutí, ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně, jsou obsaženy dostatečné důvody pro závěr, že dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce je přiměřený. Správní orgány si byly vědomy skutečnosti, že vyjma žalobcovy manželky je rodina žalobce usazena v zemi původu (a to včetně dětí, otce a sourozenců). Manželka žalobce přitom nebyla na žalobci pobytově závislá, neboť disponovala povolením k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Žalobce sice na území ČR pobývá od roku 2004, avšak ke zpřetrhání jeho vazeb k zemi původu nemohlo za tuto dobu dojít (a taky nedošlo). Ze správního spisu je totiž zcela zřejmé, že žalobce často vycestovává na několik měsíců do země svého původu, kdy například v roce 2014 se ve Vietnamu nacházel po většinu roku (od 15. 1. 2014 do 9. 6. 2014, od 24. 10. 2014 do 15. 4. 2015), v roce 2015 zde pobýval také minimálně 4 měsíce, dále vycestoval dne 19. 11. 2015 s údajným návratem dne 13. 2. 2016 (viz zpráva o provedení pobytové kontroly ze dne 24. 11. 2015), a kdy četnost jeho návštěv Vietnamu lze seznat i ze skutečnosti, že si žalobce nepřevzal předvolání k výslechu, a to s odůvodněním, že byl opět v zemi původu.
46. Soud posoudil důvody, na jejichž základě bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce shledáno přiměřeným (správní orgán za relevantní považoval délku pobytu žalobce na území České republiky a jeho vazby k zemi původu), a dospěl k závěru, že tyto důvody obstojí, jakkoli je zřejmé, že správní orgány vycházely primárně z údajů obsažených v cizineckém informačním systému a z údajů v žádosti a vazby žalobce (rodinné, soukromé) k území České republiky blíže nezjišťovaly. Tento postup v posuzované věci dle názoru soudu odpovídá pasivitě žalobce v průběhu správního řízení před správním orgánem prvního stupně. Pokud žalobce rezignoval na svou povinnost uvedenou v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a uvedl pouze zcela základní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí, kdy se bez omluvy nedostavil ani k výslechu, při němž mohly být případné soukromé a rodinné vazby podrobněji zjištěny, tyto informace správnímu orgánu nesdělil ani písemně a ani nenavrhl jiné důkazy,

nelze správním orgánům vyčítat, že při posouzení této otázky vyšly pouze z údajů dostupných v cizineckém informačním systému, a těch, které žalobce uvedl v podané žádosti. Námitky týkající se nedostatečného posouzení dopadů napadeného rozhodnutí do osobních poměrů žalobce tak nejsou důvodné.

47. K obecnému poukazu žalobce na porušení ust. § 68 odst. 3 s. ř., resp. § 89 odst. 2 s.ř. soud uvádí, že se nejedná o řádně uplatněný žalobní bod, neboť z něj není patrné, jaké konkrétní nezákonnosti se měla žalovaná dopustit. Soud se proto tímto tvrzením žalobce, nad rámec své povinnosti přihlížet k vadě nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (kterou však v projednávané věci neshledal) nezabýval (k tomu viz z judikatury NSS zejména rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24.8.2010, č.j. 4 As 3/2008-78, či rozsudek ze dne 27.11.2013, č.j. 8 Afs 31/2013-45).
48. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Učinil tak bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
49. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci byla úspěšná žalovaná, které však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 29. srpna 2019

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu